

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hétig heti 5 kr.
Három hónapig 150 kr.
Egy évre 300 kr.
Hosszabb időre szóló hirdetések díjára külön megbeszélés szükséges.

Hirdetési díj:
Négy hétig heti 5 kr.
Három hónapig 150 kr.
Egy évre 300 kr.
Hosszabb időre szóló hirdetések díjára külön megbeszélés szükséges.

ASZANYITZKY ENDRE
előbb
Zahinka István K. Debreczen

ajánlja pontos kiszolgálást és a legolcsóbb árakban elsőrendű gyártmányokból következő idényzárakat, u. m.:

Szabadalmazott fémzárral teljesen légmentes befűző- és csukros üvegek egyedül rakható, melyek...

Legjobb minőségű és állású férfi és fiú

CHIFFON INGEIT.

Legjobb anyagú és fűlésszerű, saját varrodájában készült

HÁZASÍTÁSI CIKKEIT.

Hirdetmény.

A 17 és 1/2 nyilas kiterjedésű Möriz-féle tanya a Szepesben, a hozzá tartozó épületek és fundus instruktussal együtt, több egymásutáni árúval, bérbeadó.

Egyeztetni az alólírott ügyvédnél a délutáni hivatali órákban.

Kelt Debreczenben, 1889 július 25-én.

Dr. Kardos Samu
1889. évfolyam, I. emelet.

Patz Emil kereskedő Lőcsén

Öt-három a realiskola, vagy gimnasiunba járó

TANULÓT

teljes ellátásba, személyenként havi 25 forintért.

Tisztességes ellátás és szigorú felügyeléstől kezeskedik a jellem.

N. B. fentebbi cég által jó kártyát 5 kilós postahordócskában 3 frt 12 kr utánvét mellett mindenkor lehet kapni. Később szállítatik: rizike gomba, borsó, lenese és valódi borovicska.

Közgazdasági reformok.

Az új kereskedelmi miniszter leiratot intézett a kamarákhoz és az országos iparügyosztályhoz, melyből kitűnik, hogy a kereskedelmi és ipari ügyek terén Baross Gábertől sok újdonság lehet várni.

Mindenekelőtt kellő őszinteség nyilatkozik a leiratban. Mindjárt azon kezd a miniszter, hogy az ipari és kereskedelmi ügyek rendkívül fontoságát fokozza hazánk sajátos közgazdasági helyzete, és ezzel érthetően kimondja, hogy az ország a közös vámtörvényen ugy is el van a dva Ausztriának.

A teljes következetesség azt parancsolná Barossnak, hogy Magyarország részére az önálló vámtörvényt követelje, de ezt nem lehet várni annak a kormánynak tagjától, mely másfél évtized óta kétszer újította meg a monarchia másik felével a közgazdasági szerződést és kétszer szolgáltatta ki az országot szákmányul Ausztriának.

Szomorú bizonysgot szolgáltat a ki-
szakmánpoltatás mérvéről az a statisztika, mely épp a napokban jelent meg Magyarország áruforgalmáról. Azt mutatja ez a statisztika, hogy az ország öt évi átlagban számlitva, negyven millió forintot fizet rá minden esztendőben arra a kedves közgazdasági viszonyra, melyben Ausztriával élünk, mert negyven millióval többet tesz a behozatalunk, mint a kivitelünk értéke.

Mondani sem kell, hiszen a kétszer kettő megmagyarázza világosan, hogy hova jut az olyan ország, mely évről-évre egy nagy összeggel többet ad a külföldnek árúért, mint a mennyit bevesz. A mint az évek során ez az összeg mind nagyobbra nő, változatlan bizonyossággal pusztul, szegényedik és bukik el az ország, különösen ha áruforgalmi deficitje mellé még az állami háztartásba is folytonos jelentékeny deficitjei vannak és egyre növekvő államadósságai után a kamatokat is a külföldre fizeti.

Csak egy védelem van e rendszeres tönkrejtés ellen: a teljes és föltétlen gazdasági önállóság, mely a függetlenségi párt programjában természetesen a legelső helyet foglalja el. És akárhogy küzdök is ellene a bécsi körökkel egy követ favó párt, a jövő évi programm, mert a nemzetnek föl kell eszmélni arra, hogy a nép szabadsága és boldogsága szorosan össze van fűzve az anyagi jóléttel, mely az Ausztriával kötött

közgazdasági szerződésünk mellett soha el nem érhető.

És mitől közelebb jut a köztudat annak fölismeréséhez, hogy a gazdasági előnyök mily pezsdítőleg érintik az egész társadalmat, annál erősebb, lelkesebb és általánosabb lesz a törekvés a teljes gazdasági önállóság kiküzdésére. Azért kell örömmel fogadni minden ily irányba törő kísérletet, kivált ha az a kormány egyik tagjától ered.

Baross, mint kereskedelmi miniszter mindenestre köszönetet érdemlő dolgot cselekszik, mikor hazánk sajátos közgazdasági helyzetében legalább a meglevő tényezőket akarja kihasználni az anyagi és társadalmi bajok némi enyhítésére. — A kormánynak, vagy hát a sok dolog kutsát kezében tartó szakminiszternek talán sikerülni fog az, mit leirata szerint czélul tűzött, hogy fokozza és bővítsse az ipari és gyári termelést, biztosítsa és növelje a fogyasztást.

Joggal kíváncsi rá mindenki, hogy a kereskedelmi miniszter mily utat választ e jónak és ósos program megvalósítására. Mert az utat neki kell megválasztani. — Azzal már tisztában vagyunk, hogy az államnak és kormánynak erőfesz, hathatós közreműködése nélkül a gyári és ipari termelésnek nagyszabású föllendüléséről az adott viszonyok közt nem lehet szó, mert az állam által szerződésileg versenytársul tette magyar ipar megint csak az állam különös kedvezményei és támogatása mellett segíthető némiig labra.

Belföldi hírek. Kossuth Lajos szobathelyen f. hó 24-én a város díszpolgárává választották. Az erre vonatkozó indítványt, mely egyhangul elfogadták, Hübner János városi tanácsnok és 30 tartsa adták be. (Hát Debreczenben — meddig kérik meg? Rv. v.) A budapesti királyi tábla kiegészítő bírái. Az ideai állami költségvetésben — amint tudva van — felhatalmazott az igazságügyminiszter, hogy a budapesti kir. ítélőtábla hatáskörében dolgozóira az 1888. évben már behívott 18 kiegészítőbíró felül, további 30 bíró alkalmazhasson az e. f. bíróságoknál működő bírói kar tagjaként sorából. Ezen 30 bíró névsora már készen van és a behívó rendeletek legközelebb szétküldetnek.

Milyen lesz az új közigazgatás? E kérdésre ad általánosságokban választ a N. Fr. Presse budapesti levele. Nevezett bécsi lap szerint a közigazgatási reform-javaslatnak még a konturája sincsen meg, kivéve a közigazgatási bíróságokra vonatkozó javaslatot, a miniszterek azonban már teljesen egyetértenek a reform alapelveiben. A reformot nem meríti ki a közigazgatási közegek kinevezése, hanem magában foglalja a közigazgatási testületek szervezését és hatáskörük szigorú megvonását.

A kivitel fokozatosan, szerves összefüggésben fog történni, a tervezet logikus rendjétől csak egyet-egyet esztendőre lesz eltérés. Az alkotmányos alapjogok, a menüiben nem maradnak érintetlenül, ki fognak terjesztetni és törvényben fognak megállapítani. A régi intézményből lehetőleg meghagyják mindazt, a mi a reform czéljával összefer. A megye, a főispán, alispán, főszolgabíró és szolgabíró megmaradnak; a forma a régi marad, csak a tartalom lesz új. A megyék területiális beosztása is lényegében a régi marad. Az 1848. óta történt változások azzal egészítettnek ki hogy a polgári elem és az intelligencia is elfoglalják majd a megyében az őket megillető helyet. A megyék szabad véleménynyilvánítása, határozathozatala és írásbeli érintkezése a közelet minden kérdésében, tehát politikai kérdésekben is: változatlan marad. A szolgabíróról fölfelé az állam fogja kinevezni a hivatalnokokat. A nagyobb megyék egy alispán helyett többet kapnak. A főispán hatáskörét, mely közigazgatási és politikai feladatokról áll, törvény fogja körülírni. A kormány bizalmi férfi lesz a vidéken. Mint most, úgy ezután is a kisebb megyéké kettőnek, vagy többnek a kormányzása csak egy főispánra bízatik. A reform legközelebb feladata az önkormányzatot kiterjesztés a legutóbbi határig, (?) valamint cselekvő és ellenőrző képességet saját körében biztosítani. A reform hírespostra fog csúszni: a községek, városok és megyék adminisztrációjára. Először is a községekre és megyékre kerül a sor a városoknál, mostani közigazgatási szervezettel, a szükséges változtatásokat legutóbbi lehet hagyni. A legutóbb nagy restauráció minden valószínűség szerint jövő évi decemberre iratik ki. A választás tudvalevőleg hat évre szól, de mihegy a reform eltebe lép, egyszerűsödnek érvényesülni fog az általános jogszabály: Lex posterior derogat priori. A hat évre megválasztott tisztviselő egyszerűen elvesztéi állását, ha az új közigazgatás értelmében a kinevezésre nincs kvalifikálva, vagy bármi más okból alkalmatlan. A reform a nemzetiségeket sem hagyja figyelmen kívül. Az új közigazgatás egész tendenciája a magyar nemzeti állam megszilárdítása, mindazáltal itt az alkalom, a szigorú állami ellenőrzés lehetővé teszi a nemzetiségek bevonását a közös munkába, a nemzeti állam veszélyeztetése nélkül.

Királyunk Berlinben. A „Köln. Ztg.” berlini officiózusa királyunk berlini időzéséről a következőket írja: Ferencz József császár határozott alakban kifejezte azon óhaját, hogy ott időzessen, tekintettel családi gyászára, minden ünnepélyes fogadtatás elmaradjon s így még azon eredetileg fenfőzött szándék sem fog megvalósítani, hogy a testőrhadtest csapatai az indóházról a berlini királyi palotájá sorfalat aljanak. Eppen így elmarad az utcák, terek és házak minden díszítése. Hogy kipróbált szövetségesünk fogadtatása a birodalmi főváros lakossága részéről a minden hivatalos pompa hiánya mellett annál melegebb, annál szívesebb fog alakulni, az nem szorul külön biztosításra. A császár itt tartózkodása idején, augusztus 12-től 15-ig, főleg a császári család körében fog időzni. Tiszteletére díszszemle tartatik a testőrhadtest felett s a rá következő napon

kiterjedt hadgyakorlat Spandaunál. Augusztus 15-én, Nagy-Boldogasszony napján ünnepélyes templomba menetel lesz a Hedwig-egyházba. Ferencz J. megérkeztekor az összes katonai és polgári hatóságok fejei, legelő a összes államminiszterek már vissza fognak térni szabadságjukból.

Külföldi hírek. Franciaország szövetségi Törökország ellen. Berlia július 27. A Kreuzzeitung jól értesült helyről azt a hírt közli, hogy Carnot elnök február havában ajánlatot tett az orosz kormánynak, hogy a porta ellen esetleges katonai következményekkel járó diplomáciai hadjárat indíttassék. Tolstoj, Obrucsev és Vannovszkij miniszterek tanácsára, bár Giers ellenzete, az orosz kormány tárgyalásokba bocsátkozott, melyek mármár eredményre vezettek, midőn Giers vizsgálatlansága következtében más kormányok is értesültek a dolgról. — Giers ugyanis a konstantinápolyi és szófiai kormányokat arra akarta rábírn, hogy semlegesek maradjanak, ha Oroszországnak Európában háborúba lép. Anglia és más kormányok (Ausztria-Magyarország nem volt közöttük) felvilágosításokat kértek Pétervártól és erélyes magatartásuk következtében egyletore megakadályozták a terv keresztülvitelét. A Kreuztg. úgy találja, hogy a Balkán félszigeten és a Kréta szigetén történtek sem igen nyugtathatják meg a portát. — A francia országban a szenyenyek Páris, július 28. A „Cocarde” főszerkesztője, Mermeix, letartóztatott, mivel az államtörvényszék okmányait közzétette. A lap szerkesztőségében házmotóztást tartottak. Mermeix letartóztatása dacára az „Intran-sigeant” mai száma az államtörvényszéknek egyik újabb okmányát hozza nyilvánosságra, még pedig Bouréi vallomását, melyben a tanu Boulangerrel azzal vádolja, hogy elfogadta ajánlatát, hogy a szállítók által ígert provisiót vele megosztja. A krétai lázongás. Athén, július 28. A Havas győnkösg jelelti: A forrongás Kréta szigeten növekvőben van. A krétaiak különösen a penzügyi autonómia iránuló követeléseikhez ragaszkodnak. Több család Görögországba vándorolt ki. Nehány konzul a földieii védelmére hadihajók kirendelését kérelmezte. — A francia hajóraj száka-za a Pyraeusba érkezett. — A francia választások. Páris, jui. 29. Eddig 813 választás eredménye ismeretes. Megválasztott: 468 republikánus és 245 konzervatív. Boulanger 11 helyen választották meg. 89 helyen szűkebb választás lesz. A republikánusok 40 helyet hódítottak és 46 ot vesztek; így tehát veszteségük 6 hely. E hat hely a konzervatív javára esik. Tegnap este a boulangista „Presse” szerkesztőségében házmotóztást tartottak s az alkalommal Boulangerhez címzett leveleket találtak. E leveleket lefogalták. A nyomdát, hol a boulangista lapokat nyomják, szintén átkutatták. A „Presse” szerkesztője előtt meglehető nagy neptömög gyűlt össze. A rend fenntartására 300 rendőr volt kirendelve. Egy csoportot, mely a Montmartre utcából jött, a republikánus gárda szétoszlalt. Több elfogatás történt. — Diploma ták találkozás. A párisi „Figaro” újabban feleleveníti, hogy Crispi de olasz miniszterelnök, nemsokára megfogja látogatni Karlsbadban időző családját s Egerben ez alkalommal

A „DEBRECZEN” TÁRSZAJA.

Vidám napok.

Emlékszel-e még vissza a mult gyönyörteljes napjaira, a mikor egymás mellett ülve, egy szebb jövő hajnaláról álmodoztunk s áldottuk az orát, a sorsot és gondviselést, mely bennünket összehozott?

Ott ültem himző asztalkád mellett, szerényen munkálva; jó anyád a pamlogan foltzogatta kis testvéreid elszakadt ruháskáit, s a czirnos czicza lábaid mellett feküdt a szőnyegen, és egyhangu, halk dorombolása alomba szenderített. — Rózsás ujjakáid ép abban a perczben hullottak alá öledbe, midőn lassu, óvatos léptekkel nyitottam szobátokba.

Rekkenő nyári nap volt s te házias, mosó ruháskáidban, mely hanyagul ömlött végig szoborszerű terneteden, — s egy a karszékbe dőlve felig nyitott ajkakkal s kissé előre bicczendő fejecskédvel oly tündéri szép valál!

Mikor megláttam szelíd, szűzies arcod, a mint az álm boldogító s gyönyörteljes világában mosolyog, — úgy feltem, hogy lete-mmel megzavarom édes álmodat s előzőm lelkeiből azt a tündér kezét, mely előd oly

szép, kedves képet varázsol, mitől ajkidon oly lehelletzerű édes mosoly fakad.

Jó anyád egy kellemes föblintással fogadta suttyoga mondott üdvözetemet s intett hogy lassan járjak, és töljek oda mellé, a pam-lagra.

Oda ültem s kezet csókoltam annak a jó asszonynak. O gyöngéden simogatta fejemet s oly szeliden, oly jóságosan tekintett reám. Aztán kezeivel rád mutatva mondá, hogy ép az imént szenderedtél el. — Kényvet adott kezembe, hogy addig, míg te felebredsz, alvasással mulassam magamat; majd ő is tovább dolgozgatott s ismét az a mely csend állott be, mely jövetelem előtt uralkodott a kis szobában.

És azt hiszed, hogy én olvastam abból a könyvből? Egyetlen sort sem a lapok felett, a te szép szelíd arcodon legelitem szememeim; csak olykor pillantva az össze-folyó betűbálra azra, ha anyákd mozdulataiból észrevehetem, hogy reám figyel, vagy ha kissé megrezzenek láttam azt a Madonna-arcot, mely előtem állt hamvas ifjúságával s örökre leköve tartá lelketem. — Oh, mily szép valál!

Azt kívántam e perczben, hogy álmod örökre tartson s és az idők végtelenségéig bámuljam alabástrom arcodon azt a két sötét, hosszú szempillát, mely oly nyugodtan borul szeméidre s azt a szép cseresznye ajkat, melynél szebbet soha se láttam

Balga kívánság! Hisz neked fel kellett ébredni, hogy ábrándos lelkeimből, mely a képzelet világában élt, elriaszd az egoizmus örökkevalóság utáni vágyát s egy szavaddal, egy édes mosollyal a földi élet búvkörébe vonj!

Fölebredél. Az a naiv mosoly, mely szép arcod gödréskéibe akkor lepődött, egy új világot nyitott meg számomra; az az öröm, mely látásomra szivedbe boldogságot s arcodra fényt hellett: megmagyarázta nekem forró szerelmedet s e perczőt kezébe, még jobban szerettelek, imádtalak, mint valaha!

Nem voltam előtéd ismeretlen; alig volt nap, hogy nálatok meg ne fordultam volna. Ha lezcekimmal tisztában voltam, nem volt nyugtom, míg téged nem láthattalak. Valami ellenállhatatlan vágy sarkalt szüntelen, mely csak szerelmed áradó melegében talált nyulhetet.

Sok idő telt el, hogy érzelmeidről meggyőződhetek, mert a sok beszéd közt minden tárgyról csevegtünk, csak a szerelmemről soha. Anyácskád tapasztaltabb volt: ő jól tudta, hogy egymást szeretjük.

Egyszer aztán nem tudtam, mit tegyek. Hordoztam nekéd a sok könyvet, de te csak néha-néha olvastad azt. Mit tegyek, hisz meg-örülök, ha tovább is titkolod szerelmedet.

Egy ötleit s szerelmem többé nem volt titok egymás előtt. Fölcseptam fözfapoatának.

Tudod, egyszerre milyen auctoritás lettem előtéd? ... Pedig csak olyan versifikátor voltam, mint a többi holdvilágot ezerszer megéneklő társaim.

Szombaton délután már ott vártál reám a kertben, s szorongó szívvel lested a vad-szölővel befutott lugas nyilásain érkezésemet. Ha megláttad, a mint a kertbe léptem, örömperepe siettel élem, s szép arcodon halovány pir ömlött el. Oly szép valál, oly szende, oly égi tiszta, mint menybe szálló angyal!

Egyenesen a lugasba tértünk s én elő-szedem hozzád irt első és legszentimentálisabb dalomat, olvasni kezitem nekéd s te oly boldog voltál.

Emlékszel, hogy ez a vers, ilyenformán kezdődött:

„Szívem lelke csordultig van boldogsággal, Emma!
A mivel én azt leírtam: nincsen olyan penna...”

No de ezzel aztán meg is alapítottam előtéd tekintélyemet és nagyságomat. Egy nap alatt oly óriássá lettem előtéd, mint akármelyik eget ostromló virágos nyelvű lyrikus. Mit beszéltek? A világ első és legnagyobb poétájának tartották; mint a kivel a töbit fel sem lehet egy napon említeni. Persze, én tudtam, hogy csak fözfapoéta vagyok; de nem volt elég bátorságom ahhoz, hogy magamat előtéd kicsinyre tegyem s hallatlan törpesé-

találkozni fog Kálnoky gróffal. A nevezett lap nem tartja valószínűtlenné, hogy e találkozás a Bismarck Herbergrófi is jelen lesz.

Helyhatósági szabályrendelet.

— Járványos betegségek ellen teendő óvintézkedések tárgyában.
(Elfogadott a július 18-iki városi közgyűlés által.)

I. Általános szabályok.

1. Mindazok, kiknek azt az 1876. III. t. cz. 1. §. 1876. XIV. t. cz. 82. §. és az 1879. XL. t. cz. 99. §. s más ide vonatkozó országos törvények köteleességükre teszik, gondoskodni tartoznak arról, hogy felmerülő járványos vagy ragályos betegségek — kanyaró, hólyagos himlő, hókhurut, vörheny, roncsló toroklob, vérhas, hagymáz, cholera, szemcsés köthártyalob és szemtakar — esetében az ezek folytán megbetegült családtagok, munkások vagy növendékek, lehetőleg azonnal, de legkésőbbben 24 óra alatt orvosi segélyben részesüljenek.

2. Minden oly lakosztály bejártánál, melyben kanyaró, vörheny, hólyagos himlő, roncsló toroklob, hagymáz és cholera beteg van, „ragályos betegség” című nyomtatott figyelmeztető lap alkalmaztatik.

3. Az orvosok tartoznak magukat ilyen figyelmeztető lapokkal ellátni s ott a hol a felsorolt ragályos betegségekben szenvedett gyógykezelnék, abból egy példányt a lakás tulajdonosának átadni és figyelmeztetési kötelesek, hogy azt a lakosztály bejártánál az ajtóra azonnal ragasztassa fel, mely figyelmeztető lapot a betegség beveződése után, csak is a később leírandó fertőtlenítési eljárás után távolíthatja el. Ily figyelmeztető lapok a tisztí főorvosnál díj nélkül kaphatók.

4. Ragályos betegségekben szenvedő az egésztestétől leendő székletét el kell tisztítani. Cholera járvány idején az otthon teljesen el nem különíthető beteg az e czérra felállított járvány-kórházba vitetik.

5. Ragályos betegségekben szenvedőt bérkocsin vagy a helyvivasuton szállítani tilos. Ragályos betegek szállítása csak magán fogaton, szekeren, betegszállító kocsin vagy hordágyon történhetik.

6. Ragályos betegségekben szenvedőnek nyilvános helyeken vagy összejövetelekben megjelenni nem szabad.

7. Vendéglői szobát vagy valamely „magán lakást” — melyben ragályos beteg fekszik — mindaddig kiadni nem szabad, míg az ily helyiség a később leírandó fertőtlenítés szerint fertőtlenítve nem lett.

8. A külsőségeken — kertekben major-ságokban, tanyákon — ragályos betegségekbe esők, a városba magán házakhoz be nem szállíthatók.

9. Ragályos betegségekben elhaltak a halottkém javaslatára 48 óra belül is eltemethetők.

10. Ragályos betegségekben elhaltak, a halottkémi szemle után azonnal koporsóba zárandók, a melybe 20 dekagramm Carboll por vagy chlor mesz teendő.

11. Ha a hulla temetés idejéig a lakási viszonyoknál fogva teljesen el nem különíthető a hulla a halottkém javaslatára a köztemetőkben levő hulla-házak valamelyikébe szállítandó. Ezen esetben, ellenőrzés czéljából a halottkém jelentést tartozik tenni a rendőr-főkapitánysághoz.

12. Milyet a halottkém jelentést tesz a ragályos betegségekben elhaltak a rendőr-főkapitánysághoz, a rendőr főkapitányság köteles az óvintézkedések megtételét saját közegei által ellenőriztetni.

13. A külsőségeken bármily betegségekben

elhaltak hullái csakis hatósági engedély mellett szállíthatók magán házakhoz, másuttalban a temetőkhöz levő hulla-házakba szállítandók és onnan temetendők el.

14. Hullák bérkocsin nem szállíthatók.

15. Ragályos betegségekben elhaltak hullái a templomba nem szállíthatók.

Ragályos betegségekben történt elhalálozás esetén a szokásos halottnézés tilva van s temetésekor halottas hához gyermekket vinni nem szabad.

17. Ragályos betegségekben elhaltak a temetésekor kezen vinni nem szabad.

18. Ragályos betegségekben szenvedettnek ruháit s az általa használt ágyneműket sem eladni, sem elajándékozni nem szabad. — Használni ilyenmő ruhákat csak azon esetben szabad, ha az hatósági ellenőrzés mellett fertőtlenítve lett.

II. Ragályos betegségek bejelentéséről.

19. A város területén működő orvosok tartoznak a gyógykezelésük alá jövő s felsorolt ragályos betegségeket, az erre szolgáló bejelentési bárczán, minden nyolcz napban — vasárnap — járvány alkalmával pedig a járvány bizottság által meghatározandó időközökben a rendőr-főkapitányságnál bejelenteni, kivettl kepezzenek a Cholera vagy Cholera gyanus esetek, melyek haladéktalanul bejelentendők.

A beérkezett jelentések folytán köteles a rendőr-főkapitányság hogy megbízható közeggel szükség esetén a kerületi orvossal együtt az óvintézkedések foganatosítását eszközölni s azok pontos végrehajtását szigorúan ellenőrizni s egyszermind a beérkezett jelentések a ragályos betegségek állásáról szerkesztendő kimutatás egybeállítását és további intézkedéseket a tisztí főorvosnak adatkai.

A ragályos betegségek bejelentésére szolgáló bárczáknak a gyakorló orvosok között leendő sziosztásáról és kellő időben való beszedéséről a tisztí főorvos közben jöttével a rendőr-főkapitányság intézkedik.

20. Vesélyes járványok alkalmával utczánként beteg-bejelentők is vétetnek fel, kiknek köteleessége lesz kerületüket naponként bejárni, a járványos bajfolytán történt megbetegedéseket naponként bejelenteni, a hatósági és járvány-orvosok utasítása folytán teendő óvintézkedéseket foganatosítani és a tapasztalt hiányokról jelenteni.

A beteg bejelentők teendőik iránt, a kerületi, illetve a járvány-orvosok által betanítandók

(Folyt. köv.)

HELYI HIREK.

*** Nem komoly dolog az, a mit tölünk**

dr. Tisza István ur kíván, egy az ó kocserdi Szent Helénájából a „Debreczeni Ellenőr” cz. lapnak megküldött s abban egy jegyzet kíséretében közölt levelében! „Egy képviselő”-vel szemben 5 tagu választott bíróság utján óhajtaná constálni, — miszerint 1) valótlan, hogy a miniszterelnököt családja lemondásra kérte volna s hogy a miniszterelnöknek a szájába adott nyilatkozatokat tette volna; 2) valótlan, hogy Fabinyi azért mondott volna le, mert egy ellenzéki képviselő, Fabinyinak Bach korszak alatti állítólagos titkos szolgálatait igazoló bizonyítékokra hivatkozva, ezt a miniszterelnököt követelte volna; 3) valótlan, mintha bárminő összefüggés volna a kir. táblák elhelyezése s a miniszterelnöknek tulajdonát képező debreczeni ház kiépítése között. Nem komoly dolog — ismétljük — sőt

gemmel illuzióidat rontva, ábrándokból épített fellegvárakba a való gyújtó bombáit dobjam. S mert a hiúság — mely dicseretű, magasztalásaid által beunem napról-napra növekedik — sem engedte, hogy azt a szép, feynyes jövőt, melyről álmodoztál, leleplezzem s a titkos kódályot helyett sötét, kietlen felhőket lattassak veled, verseltem tehát tovább, szakadatlanul s minden dalomnak tárgya te, és szerelmed vala.

Igaz, megtörtént, hogy néha elragadt pegazusom s a felhőkön túl repültem veled a végtelenség régióiba, hol a földi szennyből megtisztultunk és a magasság etherében angyalá változva, együtt szálltal velem egy tündér világba: de ott a balzsamos illatu lég megittasított benntakét s alá szédültünk ismét a földi mocsárba....

Nem sokat törődünk veled. Egyaránt kedves volt nekünk a felhők közt, vagy a homokon — ha együtt lehetünk. Nem esett neked zokon — ha olykor-olykor a ezirmos cziczáró, vagy tán foltos zadrágrmról énekeltem hozzád irt verseimbem... hisz tudtal, hogy az ilyen epizódok csak arra valók, hogy iránti szerelmemet ekesebben leírhassem — rémrimekkel.*

Egyszer hexametereben irtam hozzád körübelül ilyen formán:

„Bömböl a mádi torony, s fák főtöréseve legelnek...
Hogy mi mindenfelet irtam össze, már nem tudom; de hogy neked az mind tetszett, arról meggyőződtem több ízben. Szerelmed, — mely addig szivecskédben lappangott s elméműt a külvilág előtt, — most egyszerre fektelen szenvedélyvel törte át börtönének falát, s minden akadályt legyőzött, a mi utjában volt. — Nem tiltakozt többé előttem szerelmedet, nem senki előtt; szivecskédről ólomslap esett le, mely egy egész világot tartak el eddig. — Olyan voltál, mint egy ró-

zsabimbó, mikor az első napugár élető melegétől mosolyogva tárja ki szűzies keblét, hogy a csillogó harmatepeket, mik ott ragyognak a szirmain, a nap csókolja le arról. A te szeméidben is csillogott valami; tán a szerelem a tulvilági boldogság vagy üdvökönyve? Ea csókoltam az te onnan, s te oly szeliden, oly gyönyörrel nézelt szemembe, hogy megittasodtam pillantásaidtól, s szenvedélyesen csókoltam tovább ajkad, s ened....

Te hagytal, hogy addig csókoljalak, míg nekem tetszik, vagy míg meg nem unom; csak a lugas ajtáján át tekintgettel ki gyakran, nem jön-e valaki a ki boldogságunk pástor-óráját megzavarja? Aztán oda hajóttál hozzám és valamit sutogott ajkad, a mit tán egyikünk se értett; nyájasan simogattal meg arcomat s piros ajkaddal lezartad a csók-szomjas ajkamat. Oly szép valál, oly szende, ártatlan, mint egy mosolygó tündér: maga az eszményiszép.

Es ha megtörtént, hogy anyácskád lejött hozzád a lugaiba s jelenlévél bennünket szétbontott, mielőtt még láthatna volna, szerelmünk titkát egy végtelennél edes csókkal pecsételtük le. —

Ha magunkra maradtunk, oda simulál hozzám, s oly boldogan hajtottad vállamra fejcskédet. Azt mondal, hogy neküllem soha se lennél boldog s inkább vágnál meg halni, sem mint egy más férfinak nyujtsd valaha kezedet.

En hittem szavaidnak s egy szebb jövőről álmodozva füztem gondolatim fondát; már szinte látni véltem aranyos fürteidein a myrthus koszorút, lenge természetden az igéző menyasszonyi ruhát, az oltár körül a mysztikus homályt, a templomba töduló kíváncsiak tömegét, a hintók robotását, lengő menyasszonyi fátlyót... A te szép szeméidbe tekintek s minden pillantásod hűségéről és szerelmről

ki sem viheto ilyen pontokat bíróság elé állítani, mert a mi az első pontot illeti, meltoztatott volna akkor megczafolni, a mikor a tüntetések idejében először irta meg a „Pesti Napló” és Budapesti Hírlap”, ezek egyike még hozzá vezércikkben és mert elvégre sincsen olyan bíróság, a mely tanukihallgatás czéljából glédába állítaná a miniszterelnök egész családját! Elvégre is dr. Tisza István ur az, a ki családjának érzelmeit jobban ösmeri s nyilatkozatairól inkább vezethet naplót mint mi s ezt a jogot néki a magunk részéről enzenl concedáljuk is. — A második pontra csak az „Egy képviselő” van hivatva megfelelni, bár magánutn magunk is szolgálhatnánk felvilágosítással, csak azt nem bírjuk kivenni a fogalmazásból, hogy tulajdonképen mit czáfol dr. Tisza István: azt is, hogy egy képviselő az ösmeretes oknál fogva követelte Fabinyi lemondatását a miniszterelnöktől, vagy csak azt állítja, hogy Fabinyi más okból közszont le? „Egy képviselő” megnevezte forrását az előbbire nézve, az utóbbihoz pedig még intimus kormányparti képviselőnek sem kell lenni, hogy tisztában legyünk azzal, mennyire ügyes a miniszterelnök — lemondási ürügyek kitalálásában. Vagy talán az 5 tagu választott bíróság elé állítuk Tisza Kálmár min. elnök, Fabinyi Teofil és Konyajthy Béla urakat is? A mi vegül azt illeti, hogy nincs összefüggés a kir. táblák elhelyezése s a Tisza ház kiépítése között, hogy továbbá az epelet 1872. jan. 1-je, tehát a min. elnök kormányra lépése előtt tti idő óta szolgál a m. kir. törvényeszek helyiségeül — azt dr. Tisza István urnak egyrészt szivesen elhisszük választott 5 tagu bizottság nélkül is, másrészt van érzékünk annak fölesmeréséhez, hogy a nyilatkozó képp. ur igen meiltánylandó indokból fektette nyilatkozatainak fölsúlyát éppen erre a pontra. „Egy képviselő”-nek azonban az a valótlan szolgálhatott alapul, hogy a nagy házrenováció tényleg éppen a kir. tábla decen-tralizációjának idejében határozottat el. Bevalljuk, hogy mi csak örvendünk volna, ha e renováció a kir. tábla elnyeresét jelentette Debreczenre nézve, mégis a képviselő ur megelőző levelének hangja volt az, a melynél fogva inkább „Egy képviselő” felfogását tettük magunkévá. A mily absurdum — végre — az 5-ös választott bíróság, épp oly absurdum s az irtó jogok ellen elkövetett serelem, hogy dr. Tisza István ur a nevet tölünk csaknem kiderőszakolni kívánja. A lap végén szerkesztő van megnevezve, a ki a felelősséggel járó következmények elől nem tér ki soha senki elől s helyt állott bárkivel szemben, kezdve országos nevű férfnak kardjától le, a legutolsó Kóbi nagyot pukkanó pisztolyáig. Előzékeny felvilágosítással (mivel ezt a második nyilatkozat tulozatlan hangja lehetővé tette) most is szolgálunk, de munkatársunkat min t s o h a eddig, ugy ezuttal sem adjuk ki, mint a hogy p. o. az „Egyetértés” sem adta ki (a „Nemzet” hatalmas förmédevénye daczára) azt a képviselőt, ki a szabadelvűpartii clubb üléséz-

seiről tudósította. Ezzel a polemiaát a magunk részéről befejeztetnek nyilvánítjuk.
Nem komoly — bár más genre ju és éppen oly durva, a mily ostoba — az a commentár sem, a melyet a dr. Tisza István ur nyilatkozatához füz a „Debreczeni Ellenőr”. — valaki. Nyilván az az uri ember, a ki nem elégedett meg azzal a polemiaával, a mely közte és sorok írja közt 1885. évápril havának 27-ik napján folyt le a debreczeni színház 5. számú páholyában, tehát — saját akkori szavai szerint — „a színház belterületén.” Ha jól emlékszünk akkor is dr. Tisza István ur forgott szóban. Az irtó zárjeles csilaggal, végül még ráadásul Szerk. aláírással látja el orgyilkos támadását, mintha egy jelnek el sem hihetnők, hogy ilyesmi egy Vértési Arnold lapjában jelenhetik meg! Vértési Arnold azonban távol volt a czikk megjelenésekor s ez az, a mi a támadás komoly beszámíthatóságát megszünteti s megvagyunk róla győződve, hogy a közleményűd az ö finom izlése épp oly elitelőleg fordul el, mint a hogy elég lehetne a mi részünköl egy megveto mosoly. Semmi új nem történk, csak a régi harcsmodor! A ki nem talál fel elegendő puskaport egy magvas és szellemes polemia sortüzehez, veszi elő az orgyilkos törtét és orozva megiszur, belenyulván a más. ként le nem győzhető ellenfel magánéletébe és a dologtalan, a here megrontani igyekszik a fáradságos és lelkiismeretes munka által támogatott ekszisztenciáját. De ez nem fog sikerülni a B r a v o -nak, kinek az fáj, hogy egy hírlapi betűje nem érdemelt eddig egyetlenegy B r a v o -t sem. Valóban, a „Debreczen” komolyszámba vehetőségét nem a kenyér-irigység fogja eldönteni. A kire pedig az ocsmányi pamfletben czélozva van, az ugyan nem tartja becseületes eljárásnak más magán körülményeit, magán adósságait hírlapilag tárgyalni; mással szemben nem is teszi, de nem törődik vele, ha akad olyan tollas legény, a ki ilyen hibáinak elsorolásával fenyegetődzik, mert egyebet ellene ugy sem hozhatnak fel, a kiknek ez m e s t e r s e g ű k. — Hiszen támadták őt ugyanott még komiszabbul is! De ő nem törődik vele, mert szerzett annyírdemet, folytat olyan közhasznu munkásságot, a melyekkel szemben hibát (a melyek megett különben sincsen rossz hissmőség és nem rejlik másnak megkárosodása) elnezik és kell is hogy elnézzék! Csakis erre a megtámadottnak talán zilált, de rövid időn teljesen rendezendő ügyeire czélozhatott a dupla jegyü orgyilkos. — K a c z a g u n k rajta! Nem hinnők, hogy ily aljas munkában a kezére játszatnák akarmely becseületes ember, gaz támadását pedig ismételtén ugy a nagy közönség, mint kivált és legelső sorban Vértési Arnold, a kiváló irtó megleteése alá bocsátjuk! (r. e.)

*** Népesedés. Jul. hó 21-től jul. hó 27-ig**

született városunkban: I. Református: törvényes 11 fiu, 12 leány, — törvénytelen 1 fiu, 2 leány, — együtt: 26. Halvaszületett 2 leány. Egybekelt 4 pár. II. E v a n g e l i-

a nehéz keresztet s kopár fir ásit szívbem...

Kétes remények, csalfa álmok!

Azóta az évek tovarrepültek s a szálló idővel emlékeid is megszűntek elni. — Van egy pillanat mégis az életben, midőn a múlt emlékei elvonulnak lelki szeméink előtt, megnevesítik képzetünket s fölleben az a fatyul, mely soká, nagyon soká eltakarja előlünk a képet, melynek látásáért lelkünk ugy-sóvárog eped.

Pedig ha visszanézel a multba, nem látsz ott csak szomorúságot, a jelen örömei eltakar-nak előled mindent, mindent. Hiszen az a kis göcsicslő leányka, ki terdeiden ülve, gömbölyű kacsoival nyakadat átöleli, elfelejtet veled minden szomorúságot; a gond borult el-simítja homlokodról a szeretet, az élet utáni vágy.

Van miért örülnöd az életnek, abban a kis leánykában feltalálod egész világotad, mult és jelen röpke perceit, boldogságot sugárzó gyönyöröit s biztatóság mosolyog a jövő feléd....

S míg én a nagyvilágban szerte boljogok a sors által hol ide, hol oda vetve, te addig a családi tűzhelyen boldogságot árasztó arczczal játszadozol szerelmed zálogával s gondolataid nem kalandoznak egy elmúlt világ romjain.

S azt hiszed, hogy azt a percet, mely sorsom felett határozott, s mely ajkamra egy senki által nem hallott esküt adott, valaha elfelejtetem, s megszegem?

Itélhetsz tetszésed szerint, de én csak azt mondom, hogy: a pokolban napvilág nem születik!...

Trux Miklós.

k u s = 0. III. vényes 2 fiu, 1 leány, — együtt 4. Elveszülettek 2 fiu, 1 leány, — együtt 3. az apadók II. * Időjárás meghűvösödött, nap első felében jelenként oly hűfer. Mindenesetre meg, hogy éppen meg az idő. * A dalár tük július 23-ik sítást: Mielőtt B tőzködő állásra által, mert ott része idegen a ből áll és a mi nem nagyon fegy is történt, dát csak is a láttuk, hihetőleg 3 napi itt létük minék okát ily lehet, de hihető-dások okozhatta, a hol megjelenő jobogó a házak egy volt a mag, az egyért is a vást kapott a ros. Csin, tisztá denűt, a város panoráma A v borított sziklás méter magaslat, hát magasabb a szép sétányra, savanyu viz for lánheráns temp földön nem tá van 7 csanóg me közvetlen egytő 7 debreczeni d kisérték őket h horu folytán né resz posztó gyár már nem létező Külömben mal van itt képi nicsenek, mert értelmes vezérök ugyan, de műkö fejjönek, csak pése az Emke k itűzött nagy m Erdélyország meg mentessék. E éppen egy ellent működését, a m forinttal, de mi rolja az erdélyi aránylag egy p utjában igen s re Emke javára, m kevesebb eredm többet szellemi nagyot nezték az megújították, ne művész csapatát egy előadásra ké gyel lüre urat. testvérek is me rogtak körülfött sőt a bucsu-estén csapatosító kikik lomasig, bar egy hogy helymököt kesik nem mulib * Szamont összes városi hivó fősán. A tisztó tartó működésün * A hónap nemzeti ismét hogy az év hona meg, de azért a ton majdnem mi használatban, a származnak. Az vetelevél — ist Januástól, februártól, május Majatá október, novembé nevezésüket a h helyöktől nyerték kiknél az év má az említett hónap napjai voltak. U maiknál a júli augusztust pedig és csak később n Julius Caesar tiszt hónapot pedig A tisztelőtere augus napokat nem né az általa indítván kevéssé örvendék mint nálunk a né teltő, tavaszelő, Szt.-György hava nevezések, 1793- nemzeti konventje a melyben a h o voltak megjelölve csira-hó, virág-hó gabona-hó, szüre De ezeket a neve után Napoleon pá tarral együtt fél római nevekre. C

III. Római k. kath. k. törvényes 2 f. u. 1 leány. — törvénytelen 1 f. u. — együtt 4. IV. Zsidó: törvényes 1 leány — törvénytelen 1 f. u. — együtt 2. Elvesztettek összes száma: 31, — melyet ha egészítünk az elhunytak számával (42), — az apadás 11.

* Időjárásunk — a szerdai vihar óta — meghűvösödött. A rekkenő hőség mely a hónap első felében uralkodott, megszűnt s reggelint oly hűvös van, hogy a felöltő is felesleges. Mindenesetre különös szeszélye az időjárásnak, hogy éppen most, kánikulában hűvösödött meg az idő.

* A dalárda körútjából. Brassóba július 23-iki kelettel a következő tudósítást: Mielőtt Brassóba érkezett volna, tartózkodni a társadalmi elemek legnagyobb részére idegen ajkúakból, vagyis nemzetiségiekből áll és a mi magyar nemzeti misszióinkat nem nagyon fogják lelkészeink, a miat hogy az is történt p. o. az itteni magyar dalárdát csak is a megérkezéssel és elbuzgósítással látnak, bízhatók nem nyilvánították tovább, de bízhatók a nemzetiségi pártúrlások okozhatták. Minden eddigi városokban, ahol megjelentek százával volt a nemzeti dalárda házkra kitéve, itt Brassóban csak egy volt a magyar kaszinó erkélyén és azert az egyik is ittokban a kaszinó elnök megröszélt. Brassó különböző igen szép város. Csak tisztaság és rend uralkodik itt mindenütt, a város környéké pedig egy valóságos panoráma. A város körül van övezve erdővel borított szőlős hegyekkel, van p. o. egy 360 méter magasról közvetlen a város mellett, tehát magasabb 40 méterrel az Előtt toronyal. szép sétányával a nagy csuszág elútván; van savanyú víz forrása, 500 éves monumentális kőházak temploma, melynek párját messze földön nem találjuk. Egy órányi távolságra van 7 ezer magyar falu (a neve Hettalu) közvetlen egyházi közelében; a falukba csak 7 debreczeni dalár ment ki és bandriummal kísérték őket haza. Brassó városa a vámbáru folyton nagyon szégyenyedik. Azok a bíres posztó gyárjai, a mik világra szólnak, ma már nem léteznek.

Külömben a magyarság igen szép számmal van itt képviselve, de főlegben még ma nincsenek, mert nincs egy dusszag, erélyes, értelmes vezető; erre az Emke volna hivatva ugyan, de működési szálai itt nagyon vékonyok, csak is Magyarország erélyes fellépése az Emke pártolása által lenne hivatva a kitzótt nagy mű befejezésére, vagyis hogy Erdélyország magyarsága a végülpusztulást megmentesse. Megjegyzem, hogy Romániában éppen egy ellen egyet tartja féken az Emke működését, a mely egyet nem 4-5 százezer forinttal, de milliókkal rendelkezik és vásárolja az erdélyi földeket össze. Dalárdánk ha aránylag egy porszemmel is, de erdélyi körútjában igen szép eredményt fog felmutatni az Emke javára, mondhatni, hogy Brassóban legkevesebb eredményt mutathat fel, de annál többet szellemileg, mert még a Bakzások is nagyot neveztek az előadásban, a Ragóczyt is megajánlották, hogy egy valódi művész csapatot lesd dolguk és másnap meg egy előadásra kérétek disz előnkünket: Lengyel Inre urat. Meg az odaváló magyar dalárda is melegebb részvételű sörögtök-forrókat korlátozunk másnap, az előadás után. sőt a bucsu-estélyen reggelig táncoltak és csapatostól kikisértek bennünket a vasuti állomásig, bár egy kissé későn ebredtek fel, hogy nyelmeiket reánk fordítsák, de hát a mi kiskis nem mutat.

* Szamónkérő szeket tartott ma d e a z összes városi hivatalokban g. Degefalvi József főispán. A tisztviselőknek a jaa. 1 től jul. 1-ig tartó munkájukról kellett beszámolni. * A hősök nevei. Európa különböző nemzeti ismételt kísérletet tettek arra, hogy az év hónapjait újabb neveikkel jelöljék meg, de azért azt tapasztaljuk, hogy Nyugaton majdnem mindenütt azok a nevek vannak használatban, a melyek a rómaiaktól származnak. Az első hat hónap, — aprilis kivételével — istenektől kapta nevét: január Janu-tól, február Februstól, március Mars-tól, május Majától és június Junótól; szept. október, november és december hónapok elnevezésüket a hónapok sorrendjében elfoglalt helyüktől nyerték a legregibb rómaiaknál, a kiknek az év márciussal kezdődött, úgy hogy az említett hónapok az év 7. 8. 9. és 10. hónapjai voltak. Ugyanezen okból régente a rómaiaknál a július quintiliusnak, augusztus pedig sextiliusnak hívták és csak később neveztek el az őtődik hónapot Julius Caesar tiszteleére júliussnak, a hatodik hónapot pedig Augustus Octavianus császár tiszteleére augusztussnak. Nagy Károly a hónapokat német neveikkel akarta fölcserélni, de az általa indítványozott német nevek ép oly kevéssé örvekedtek általános elterjedésnek, mint nálunk a negyvenes években divatba jött telhő, tavaszelő, nyárutó stb. vagy Bójt hava, Sz. György hava, Kisasszony hava stb. elnevezések, 1793-ban a francia köztársaság nemzeti konventje új naptárt állapított meg, amelyben a hónapok nevei ekként voltak megjelölve: Hó-hő, eső-hő, szél-hő, csira-hő, virág-hő, rét-hő, aratás-hő, hó-hő, gabona-hő, szüret, kőd-hő és dé-r-hő. — De ezeket a neveket tizenkét évi használat után Napoleon parancsára a köztársasági naptárral együtt felretekelték és visszatérték a régi római nevekre. Csak a hónapokat egésze-

rűen első, második, harmadik stb. hónapnak nevezik. De e mellett, különösen költeményekben és levelekben más neveket is használnak, a melyek a növényvilágból vannak véve. E szerint van Chináb: sivilváho, sárgabarackhó, őszibarackhó, paloniáhó, gránátalmáhó, lilimhó, bekalapuhó, cacsiahó, kryzanthemuhó, libishó, kameliáhó és chinomanthushó. Előkelő chinaiak házaiban gyakran találai a hónapokat ábrázoló nagy bronzfigurákat, a melyek a felsorolt virágokat tartják jelvényül a kezükben, még pedig rendszerint tizenhárom ilyen bronzfigura van. A tizenharmadik azt a hónapot jelképezi, melyet minden harmadik évben közbizsurnak, hogy kiegyenlítsék az évekinté mintegy tíz napos hiányt, mely a holdvédek szerint való számításhól a napévekkel szemben előáll. Ezt a tizenharmadik hónapot jel képileg egy vén asszony alakjában ábrázolják, a ki a karján kis gyermeket, a kezében pedig nádbuzogányt tart.

* Dalárdánk, mely legutóbb Gyula-Fehérvárt, Dévát és Aradot látogatta meg, holnap d. u. a 3 óra 31 perczkor érkező vonattal tér vissza Dalárdalms körútjából. — Hő lenne, ha némi ünnepélyességgel fogadnák a vasutnál.

* A magyar államvasutak nyugdíj-intézte. Nagy elkeseredést okoz a magyar államvasutak tisztviselőinek a kormány ama szándéka, hogy a tisztviselő nyugdíjintézet alapszabályait a tisztviselők érdekeire és jogaira szerelmesen átalakítsassanak. Nevezetesen a kormány azt szeretné kivívni hogy nyugdíj-intézet közgyűlés ezentel ne tartassék s az ügyeket vezesse egy bizottság, mely áll a vasuti igazgató és tagjából, a kormány által kinevezett két, s a tagok által választott 6 tagból; összeállítás tehát olyan lenne, hogy a kormány feltétlenül rendelkezék a szavazatok többségével. S ez az, a mitől borszódik az intézeti tagok báta, kik igen tetemes befizetésekkel eddig már 7 és fél millió forintnyi nyugdíjalapot teremtettek. Attól tartanak ugyanis, hogy az ügyvezető-bizottság, mely az alapszabályok szándékolt változtatására mindenható lenne, ezt a csinos kis summát átadná az államnak, annak a fejében, hogy az viszont az államvasuti tisztviselőket átvevén az állami tisztviselői létszámába s nyugdíj igényeikre szelve a nyugdíj-törvény intézkedéseit tenás irányadókka. Roppant sajnálom volna ez s mi sem természetesebb, mint a vasutások elkeseredése. A köznyugdíj-szabályzatok ugyanis sokkal kedvezőbb feltételeket tartalmaz, mint az állami nyugdíj-törvény s ezenfelül arról van szó, hogy magán tulajdonuk eldobtassék, mert hisz az államvasuti nyugdíjalap kétségteletlenül magánvagyon, mely egy kölcsönös életjáradék-biztosító társaság tagjainak befizetéseiből létesült. A kormány azonban nem sokat törődik az elkeseredéssel, hanem annál jobban erőszakolja a maga tervét. A vasuti igazgatóság, különösen pedig Ludvig igazgatósági elnök rémülettel fenyegetéssel, fegyelmi eljárásokkal stb. kapacitálja a szegény hivatalnokokat, hogy a jövő hó 4-én tartandó közgyűlésen a saját jogaik sérelmeit és érdekeik megkärösítését szavazzák meg. Ebből az erőszakoskodásból is az látszik ki, hogy a tisztviselők aggodalmi nem alaptalanok; azért hát ne engedjenek a terrorizálásnak s minél tömegesebben jelenvén meg a közgyűlésen, vedjék meg jogukat és érdekeiket.

* Kitiifolt román könyvek. A vallás-és közoktatásiügyi miniszter a következő című könyveket: 1. „Dorul romanului; collekcionie de cantece ect. adunate si coordonate de N. D. Popescu (Bakuresci)“; 2. „Arion sau culgere de cantece nationale; culese si arrangiate de Ivan Durii (Brassó)“; 3. „Resnetul; culgere de cantece nationale (Brassó)“; 4. „Cantece de irudi la nascerca domului (Brassó)“; végre 5. „Amorul si patria; poesie de Brutu Dalno Hora (Turina 1899)“ — melyek nemcsak az iskolai nevelés és oktatás céljainak meg nem felel, hanem azon felül a nemzetiségi elkülönítést és a fajgyűlölet felébresztését célzó költeményekkel és jgdaloklat tartalmazznak, az összes népoktatási tanintézetek és egyéb iskolák használatából továbbá ezen iskolák ifjusági könyvtáraiból és a népkönyvtárakból szigorúan kitiltották.

* H-Szoboszlón f. hó 27 dikén folyt le a kisdudóvintézet kövizsgálata a városháza nagytermében, nagy és díszes közönség előtt, Soltész László ref. lelkész és Turly Albert polgármester urak előlétele alatt. A ki előjött, igazán gyönyörteljes pár órát szerzett magának, szemléve a tisztán, csinosan öltözött gyermekesereget, a mint bemutatták kedves játékaikat, daloltak, szavaltak s a Tróbel féle eszközökkel foglalkoztak. Mindannyian elbámultunk a kicsikék bátor, értelmes beszédén, szabatos kiejtésén, s fészelen, élénk maguktartásán — Valóban, nem lehet eléggé méltányolni azt a szorgalmat, ügyességet, fínom tapintatot, a melyet az intézet vezetője, Nánássy Róza a kisasszony az egész év alatt kifejtett; csakis ezek által volt elérhető ez a fényes eredmény, mely minden jelenlévő lelkét örömmel és megelégedéssel jeltötte. A vizsgálat végén a gyermekesereget bemutatta papírfűzés és kirvarrásból álló kezimunkáit, s Soltész László ur az egész közönség nevében elismerését fejezte ki az eredmény felett, s kinyilvánította óhaját, hogy egy év múlva a mostani vezetés alatt oly szépen fejlődő intézet saját alkalmasan berendezett előadó helyiségében adhassa meg a vizsgálatot. Adja Isten, hogy ez szép eszme, az arra hivatott tényezők buzgó közreműködésével, minél hamarabb létre-

süljön, s a nemes czelu intézetet társadalmunk minden osztálya buzgón karolja föl.

* Tancz-párba. Beesületbeli ügyeknek ilyen furcsa párbajjal való elintézését kicsoda észlelhette volna ki más, ha nem táncmester. Még pedig egy revkomáromi, — névszerint Ludassy — táncmester az érdem, hogy a lovagias állérek sokféle elintézési módja ismét szaporodott egygyel. Mert ugy esett a dolog, hogy Ludassy ur már évtizedek óta vezetői be Komárom mindkét nembeli serdülő cseméit a táncművészet alapelemeibe s ez idén az történt, hogy a tisztelekre méltó veterán-táncmesterek vezedelmes konkurrensé akadt egy M a r o s y nevű, szintén tisztés koru sz. fehérvári táncművészen, a ki várattalanul „iskolát“ nyitott Komáromban. Ez azonban még csak hagyján, de a jövővény olyan hirdetéset bocsátott közre az egyik odaváló újságban, a melyben előfordult az a tétel is, hogy „most lesz alkalma a komáromi közönségnek különbséget látni táncmester és táncmester között.“ Ez nyílt támadás volt Ludassy ellen, a ki nem is késett megtenni a lépéseket „az ügy tisztázására.“ Nevezetesen a „Komáromi Lapok“ következő számának nyíltéreiben határozottan és erélyesen visszautasította a „becsmérlés és sértés“ czélzást s ellenfelet kihívta nyilvános — táncpárba. Ajánlja, hogy a közönség előtt járjanak el mindketten egy-egy szólo-csardást s aztán döntsön felütük a közönség. A komáromiaknak mindenestre nem utolsó mulatságot szerez majd a két vénecke legény verseny-táncza.

* Baleset. A kereselő ifjak dalköre augusztus 3 án a „Szikszay“ fele telepen dal estélyt rendez: a műsort tánc követi. — megkívér azonban nem küldetnek se. Ez uton van szerencsénk a nyugydemű közönséget tisztelettel ismételtén meghívni. A rendezőség.

* Hivatali gyorsaság retovábbja. Hivatali főnökek általános szokása az, hogy az alantasabb kéregeknek „ellátás“ végett kiadott úgydarabok közül a gyors elintéztet igénylőkre különböző sürgető szavakat írnak. A legelfogadottabb ily kifejezések ezek: „rögtön!“, „azonnal!“, „most!“, „még ma!“ Ilyen figyelmeztetéssel ellátott úgydarab azonban rendszerint sok érkezik az egyes hivatalnokokhoz, a kik aztán természetesen nem tudják mindet „rögtön, azonnal, még ma“ elintézni, hanem megszokják a keklajbászós figyelmeztetést s pihenni hagyják az aktákat. Egyik vidéki város mérnök-hivatali főnöke, kinek sürgető megjegyzéseire nem sokat ügyeltek a bíró-személyek, meg volt akadva minap, hogy egy valóban sürgős úgyiratot milyen szabonszereték fel és azonnal elintéztessék. Végre is fogta magát és nagy keklajbászós butákkal ezt írta az irat hátára: „Még tegnap!“ Vlt aztán csodálkozása a beamternek, ki nem tudta felfogni észszel: hogyan lehessen a hivatalban ekkora gyorsaságot elérni és hasonló rossz elzet csinálva — félretette az úgydarabot tegnapra.

* A kis közpészörű. A kis Czérna Józsi nincs melegevde a sorsával, a mennyiben a neve ellenére nem szabónak, hanem suszternek adták oda, hogy nevelje föl. Mivel pedig a lábszji ellen később meg nagyobb ellenszenvet volt alkalma érezni, kapta magát és első-kött gazdájától F. cizmaditól. A kis szökevényt megfogták a piacon. Szöke, moros gyermek igen élenk, okos szemű vannak s talpraesetten vedkezett.

— Jól kezded öcsém, mondja neki a kapitány. — Erre nem válaszolt. — Aztán miért szöktél meg rossz gyerek? De már erre volt szava. — Kérem, nem lehet azt kiállani, mert nagyon elip. — Kicsoda? — Kérem a lábszji. — Bizonyosan nagyon rossz vagy. — A kis imposztor tagadólág rázza a fejét: — Nem én kérem, csak — középszerű vagyok.

Ime egy szeretretremelő filozofus suszterinas, a ki nem tartja arányosnak a lábszji-nak ellene való használatát a magaviseletével szemben. Amde egészen más véleményben van a majster, aki erősködik, hogy a „kis közpészörű“ megabricholására a mthely összes lábszija se elegendő.

* Ö. T. K. n. o. 11 Rudolf ur 100 forinttal a debreczeni önkéntes tűzoltó egyesület alapító tagjai közé lépett.

* Leánynevelő intézet. A helybeli régi Harting Gusztávó s most Környey Laurának újabban miniszterileg engedélyezett tan-és leánynevelő intézetben (intézeti helyiség Szt. Anna-utca 2266. sz. a. az emeleten) az 1889-90-iki tanév folyó 1889 ik évi szept. hó 1-nappján az előadások kezdetüket veszték, a beiratások pedig már augusztus hó mindkét felében történek. Az intézeti helyiség elég tágas levén, teljes ellátás és gondozásra vidéki s helybeli növendékek is 6-tól 14 éves korig felvételnek és elfogadtatnak. Gondoskodva lesz arról is, hogy a mostanság annyira szükségessé vált német nyelv könnyebb megtanulása végett egy német ajku tanító is fog lenni, a ki bent lakó növendékekre ügyel és azokkal németül is társalog. — Az intézeti tanrend és felvételreklor egy nyomtatott program adja a kellő felvilágosítást és kívánatra a szülőknek, esetleg gyámok és érdekelteleknek posta útján küldetik meg.

A netán előlegesen értekezni óhajó igen tisztelt szülők stb. a fennebb irt időtől kezdve naponta reggel 9 órától déli 12 óráig a legszivesebben elfogadtatnak. Kelt Debreczenben, 1889. évi július hó 27 ik napján. — Kőrnyey Laura az intézet tulajdonosa s igazgatója.

Közgazdaság.

Gabnaárak. (Budapest terménytszds július 28.) Buza tavaszra 9.76 pénz, 9.78 áru, buza őszre 9.22 pénz, 9.24 áru, — május—juniusra — — — — — pénz, — — — — — áru. Tengeri 1890. máj.—jun. 5.66 pénz, 5.66 áru, jul.—aug. 5.26 pénz, 5.28 áru. — Zab tavaszra — — — — — pénz, — — — — — áru, őszre 6.33 pénz, 6.35 áru. Káposztarepce augusztus—szeptemberre 18. — — — — — frton.

Törvényeszk.

— A télmillios lottó-nyeremény: Az osztrák lottó-jövedéki kincstár meghatalmazásából Schiller Miklós kincstári ügyész, a budapesti jogügyek igazgatóságának kiküldöttje Farkas Menyhart és fogva levő társai ellen a temesvári büntető törvényeszknél 480 ezer frt erejéig biztosítási végrehajtást kért. Kérvényében előadja, hogy a vizsgálat folyamán a család eljárás bebizonyult, következképp az általa kifizetett összegét visszakövetelni jogosítva van. Előadja továbbá, hogy a foganatosított zárlat nem engyengeranu a végrehajtással, s minthogy a vizsgálati foglyok beismerik hogy vagyonuk nincs, a kuestári követelés veszélyeztetve van. A kérvény szerint a zárlat folytán, beleértve Farkasjókonyu alapítványait, 241 ezer és 100 forint van csak fedezve, míg 238.900 forint fedezetlen. A törvényeszk a kért biztosítási végrehajtást 480.000 frt erejéig elrendelte: foganatosításra a jársbírságot megkereste, mely Szöllösi József végrehajtót küldte ki. A végrehajtást Szobovics és Puspöky lakásán is foganatosították; mindkét helyen körülbelül háromszáz forint becserétkü ingók találtak. Farkasnak a bünygi letétben levő készpénze, ékszerai foglaltak le. A végrehajtó felhívására, hogy fedezze föl egyéb netáni vagyonát, Farkas kijelentette, hogy egyebe nincs. Schiller tudatta Farkással, hogy a végrehajtás Budapest szintén foganatosítva lesz, mire Farkas kérte, hogy a végrehajtásról apóstát értesítsék közbenjárás végett. Kérte egyuttal, hogy butoraival, irataival kímélve bánjanak, mit Schiller megígért. Farkas a végrehajtási jegyzőkönyvet nyugodtan, biztos kézzel aláírta. Szobovics és Puspöky ingatlanaira a végrehajtási zálogjegyet bekebeleztezték. Teljesínia vagyonára Szegeden foganatosítják a végrehajtást.

Apró cseprő.

Apróságok. Elnök (a vádlothoz): Ön a panaszonak fejéhez úgy odavágott egy sörpoharat, hogy az darabokra tört. Vádlott: „Ah, szét sem érdemel a pohár már egy is meg volt repedve.“

Sokat ígérő tehetség. Ön tehát fiát tanítóvá akarja képeztetni? S van a fiának hozzá tehetsége? — „Oh, igen; már most sincs nagyobb öröme, mintha a fiukat verheti.“

Kedves volt bölcseséknél hajdant magánosság, Hová nem férhetett kevélysé gyamusság.

Ez volt szülője sok jeles munkának, Ez oka kezdete hasznos dolgoknak. Br. Örczy Lőrincz.

Ki a lényegtelen kicsinyiségeknek nagy fontosságot tulajdonít, arra teljesen elősz minden dolgok lényege.

Boldogabb az kit lelki bánata a falhők jöl emel, mint a kit szücsöké törömei a porba rántanak. Büttner Julia.

SZERKESZTŐI POSTA.

„Dörg az ágyu.“ Gyöngye vers, nem közölhető.

Felolós szerkesztő Gáspár Imre Kistól Kutas Imre

KARDOS LÁSZLÓ Debreczenben, czegléd-utca. Ajánlja legjobb minőségű és állárú férfi- és fiu

CHIFFON INGEIT. A birodalom legjobb gyártmányú férfi és női czéznázott szines és fehér HARISNYÁIT. Legjobb anyagú és ízlésszerint, saját varrodájában készült. KIHÁZASITÁSI CZIKKEIT.

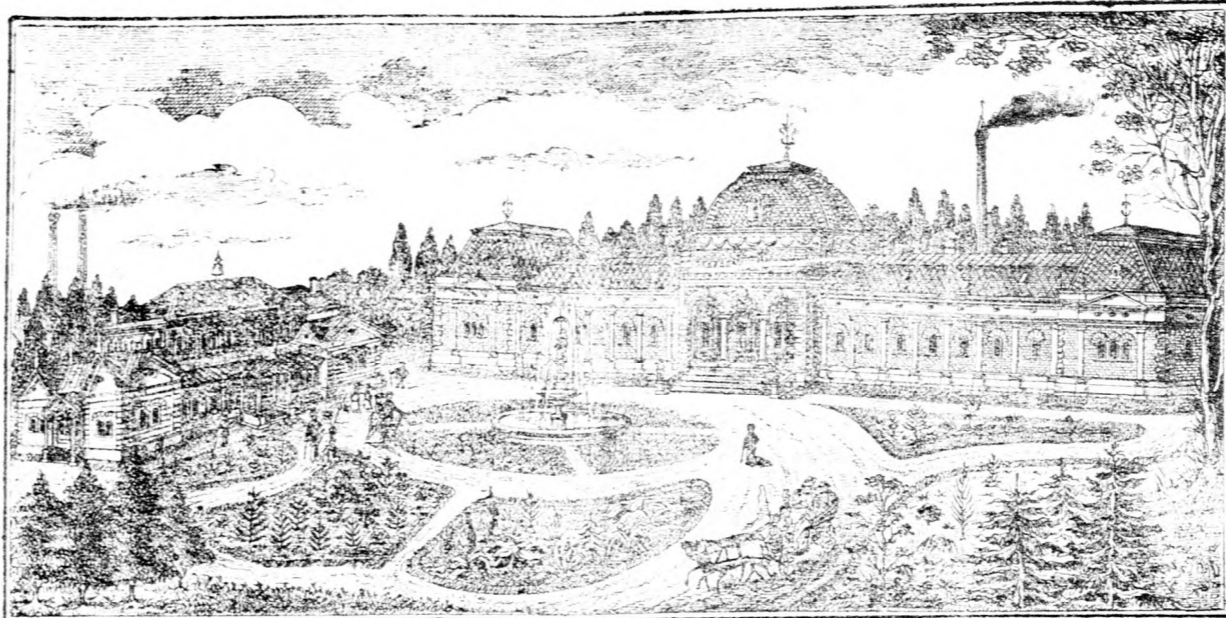
Trux Miklós.

„MARGIT“-fürdő Debreczenben.

A
MARGIT fürdő-
intézet telepén ujon-
nan épített, s a mai
tudomány színvonalán
álló

Hidegvíz-
gyógyintézet

jun. hó 25-én megnyit

Helyi vasuti közleke-
dés, — nyilvános tele-
fon összeköttetés, —
aranyas sétányok, — ki-
tűnő vendéglő.

Vidéki vendégek ellátásáról gon-
doskodva van.

Intézeti orvos:
Med Univ. Dr. TIHANYI Samuel.

Kimerítő programok a fürdő-
pénztárnál és kívánatra a vidékre
bérmentve megküldenek.
Előjegyzések a fürdő-pénztárnál
bármikor el fogadjatnak.

Korona-forrás!

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debreczeni fióktelep árusarnoka.

Előre haladt ásványvíz évad miatt a még
raktárunkon levő ideit töltésű, 2 literes palacz-
kokban levő, **legjobb minőségű**

KORONA-FORRÁS

víznek palackját 20 krra szállítottuk le.
Minden egyes üres palack 8 krrért vétetik
vissza.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debr. fióktelep árusarnoka
nagy-várad-utca, negy-ház mellett.

Korona-forrás!

KÖNYV- és KÖNYOMDAI

MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDAJA
Debreczenben, Főpince, Sz. Nagy Karoly ház — Ajánlja magt mind áté

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK
gyors és pontos elkészítésére.

Elvállal: tankönyveket, hírlapokat folyóiratokat és rovatozott iveket
ÉT-, BOR- és ÁRLAPOKAT; DÍSZMŰVEKET
arany, ezüst és színyomatban;
díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számíttatik.

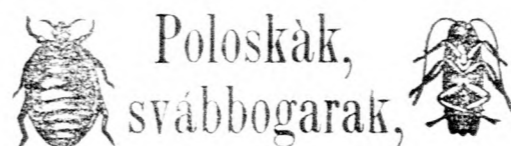
HIRDETESEKET a kiadásomban hetekint ötször megjelenő „DEBRECZEN” cz. hírlapban legelőszöb-
számítva köztesztek.

KUTASI IMRE
könyv- és könyvmda tulajdono

MINNETES LONDON
DISZOKLEVEL 1874

DEBRECZENBEN, Főpiacz

SZ. NAGY KAROLY-ház.

Poloskák, svábbogarak, csótánybogarak, molyok, hangyák, bolhák, legyek stb.-ket
biztosan és gyökeresen kiirt a csak az én minden

rovart irtó porom
dobozokban 1 frjtával, kisebb 55 és 30 krjtával. Azon-
kívül ajánlom különlegességemet, n. m. *sváb- és csótánybogart irtó* por dobozokban 1 frjtával, kisebb 55 krjtával; *moly- és hangyát irtó* por dobozokban 1 frt, kisebb 55 kr. o. é. Elpusztíthatlan *metézo-füjtatók*, melyek se-
gélyével a rovar, moly- vagy orosz bogárpör egy-
formán szeszörítető, és a legkisebb hasadékokba be-
levezhető. Egy darab ára 40 kr. *Poloska-irtó szesz* bu-
toros számára. Egy nagy üveg 30 kr., egy kis üveg
30 kr. Felállítását nátsa *poloska-irtó szesz*, falak-
számára. *Festészet, mezeiesztés* vagy falak mazo-
lasánál a festésbe, meszbe vagy vakolatba keverés-
alkalmas. Egy pütes üveg elegyes egy közepnyiségű
szobára. Ára 1 frt.
Cs és kir. szab. a maga nemében egy-
etlen nátsa

patkány- esegér-irtó-szer
(Nem mérgező csakis rázó állatoknak halálos.)
Egy badog doboz ára 1 frt 6 doboz 5 frt o. é.
Vizki megrendelések 1 frt-on alól nem esz. o. öltetnek.
Nagybani rovak jata yos ariszogodesben rezsesznek.
Az összes feuteveszté gyarmanyaim megfelelő mag-
gyar es nemet használati utastásokkal el vannak lát-
va. Valódi minőségben, nagy és kisebb mennyiségű-
kaphatók:
vegytani termények gyára Bud pesten
VII. ker., Király utca 47. sz.
a hová minden irasbeli megrendelés intezendő.

Vastej
sápadtság, angolbetegség, migrén, nyálkafo-
lyás, méhkórság, görvély stb. ellen.
Hajnövesztőszesz
a haj fenntartására, erősítésére, úgy tápláló
s éltetőszereül a haj hagyományok

Keleti mosdóvíz
alapos arczbörtisztít/szer: szeplo, májolt,
pattanás kiütés, bőrhámítás, bőrmoh és at-
kák ellen. Nem összetévesztendő a már
létező festőszerekkel.

Borláng
A legkütünobb gyogybor, mely a fárasztó
esteti erőködé-hez ifju kitartást ad és a kö-
zöslési képtelenséget elüzi.

Stomachique
egy elérhetlen gyomorerősítő és emésztő-
szer, mely számtalan betegségtől meg-
szabadít. Minden üvegek ára 1 frt. Kapható Metz-
gor Eda gyog szertárában Budapesten IV.
Ferencz Jozsef rakpart 15 sz. Raktarak:
Torok Jozsef gyogy szertárában Budapesten
Kiraly utca 12. Thalmyer es Seitz gyogy-
anyagra-tárában. Budapesten. Nador utca

1889.

kiállítás
Helyben és po
Egyes sz
A lap szellemi ré
szén közzétett
széki, 1884. sz
széki. — a szerk
széki

Előjegyzések
TELEGDI K. K.
OSATHY K. K.
széki
széki KUTARI
széki

D

Az any
gulyosodnak
tartás, a be
nek biztosítás
ez ország, m
tettek, hogy
nia, most má
nagy része
szükségelt m
birtokába.
A szegénység
jellemzőlár
meggyőződés
ség alapját, s
nemesebb erk
Népünk
és korrumpá
megőröl behat
ugyis erőben
jellemében, s
kormányzati r
szükség, hogy
az érdekeinek
álljon, — d
lehetőségéhez,
kéja után a
zei biztosítá
nálunk az a
tényező.

Már pedig
már biztosan
és minőség te
szőlend ütöt
nek legalább
a mennyiség
egyensúlyozza.
kezdése óta a
1°-ed frttal
igen tetemes
is vannak s e
fogják értékes
Szomorú
csak annyi ter
belfogyasztásra
kniföld, hane
kenyérre való
megfizetnie, te
ján fog e réve
hanem az a
helyzetben ten
előteremtenők
de vetőmagról
doskodniok, s
vát nyit a jöv
és hogyan fogy
tályaak nemese
a rájuk nézve
ségi adókat is
tetemesen meg
ott az állam is
ben a jogát.

A mai sor
kivál fontos
politikában is
kenyernek való
is, vagy sem.
hogy Európába
kedvező termés
lam behozatalra
ország kivétel
való kevés, de
belfogyasztási
deve lesz. Am
kegyeltjének biz
főlöszleg ígérkez
mostoha termés
kerülni.

A határ
katiannul tartó
következtetni en
arak még
fognaks a
ötven száz
lesz, mint
körülmény, mel
kai kérdéseket i